

XIII. évfolyam, 175. szám
1941. augusztus 2.
Szombat

NAGYSZALONTAI

10 fillér

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 180 Pengő, vidékre 200 Pengő

Megnyilt az út Moszkva felé

Miközben Amerika, Anglia és Kína tárgyal

Washington Tokiót áttatja

Kialakulóban van az ázsiai országok egysége

(w. j.) Egyszerű szavakkal is ki lehet fejezni nagy dolgokat. S ma éppen olyan időkben élünk, amikor erre van szükség, mert az értelem fontosabb a formáknál. Ezért azt mondjuk, hogy Amerika szédíti Japánt — s noha Japán úgy viselkedik, mintha hinne, — azért — meg kell állapítanunk — Tókió nem dől be. Valahogy így kell látni a helyzetet, mert a tengelyegység sérthetetlen. Így van ez, mert Japánnak a berlin-róma-tókiói tengelyből való látszólagos pillanatnyi „kiszökkenése” is mind csak azért történik, hogy aztán annál egyenesebbre kovácsolódjék a tengelyvonal. Ezzel szemben a tulajdon gőrbéi szembeszökők. — Az orosz kommunizmussal összepaktált angol-szász liberálisizmus tegnapi szétesettsége után, ma nagy az egység. Mindig így van ez, valahányszor a világ fölfedezi, mennyire külön utakon jár ez a triumvirátus. Ennek lehet katonai egysége s ma ezt hangsúlyozzák ki, de ahogy a szabadságot vérbefullasztó kommunizmus nem férhet össze a szabadság liberális anarchiájával úgy végeredményében két anarchikus liberálisizmus is két külön utra fog térni. Összetartó elemük, a világ már elpártolt tőlük s így nekik az egymásellenfordulásban kell majd megtalálniuk hasznukat. Ezért Amerika végül mégis csak magára fogja hagyni Angliát. Nézzük ennek vártában, mit mondanak a mai jelentések.

Odessza felé törnek a németek

A szmolenszkkörnyéki harcokról kiadott jelentések megállapításai közül a budapesti sajtó arra helyezi a hangsúlyt, hogy a folytonos német támadások folytán az orosz csapatok harci ereje erősen megbomlott. Az elfoglalt területeken a németek legtöbb helyen már helyreállították a vasutvonalakat s azokat német nyomtávolságra állították át. Berlinben azt hangsúlyozzák, hogy a német csapatok gyűrűből sehol az orosz csapatok nem tudtak kitörni. Szmolenszk körül teljesen felmorzsolták az orosz erőket. Sok a halott. Délen a német csapatok a Dnyeszter alsó-

folyásánál kioroszakolták az átkelést és Odessza felé törnek előre. A szmolenszkkörnyéki harcokról Berlin még azt mondja, hogy bár folyik a harc a körülzárt csapatokkal, az előnyomulás folyik. A moszkvai út megnyílt. Most is kudarcot vallott az orosz taktika, mely abból áll, hogy a német motorizált egységeket vonalaikon átengedik azzal, hogy majd elvágják összeköttetéseiket, de ezek mindenütt létrehozzák harapófogóikat. Így az oroszok maguk ássák meg sirjukat, mert a harapófogókból sehol sem menekülhettek ki.

A magyar csapatok újabb területeket foglaltak el

Budapesti közlés szerint a magyar csapatok újabb térhódításokat könyvelhetnek el. Foglyokat ejtettünk. Az oroszok nagyobb veszteségei nagy tömegeikkel magyarázhatók.

A meggyengült orosz légitevékenység azt bizonyítja, hogy az oroszok kénytelenek voltak megosztani légierijüket a különböző frontszakaszokon.

A Bugnál lesz az új román határ

Most, hogy a Dnyeszter alsófolyásánál a németek áttörtek, Bukarestben ismét beszélnek arról, hogy a besszarábiai határon túl, a Dnyeszter és Bug között sok román él. Ezek felszabadulhatnak, ha az új román

határ a Bugnál lesz, ahol a tulajdonképpeni szláv határ kezdődik. Ilyen megállapításokat közöl bukaresti jelentések alapján a nemzetközi sajtó.

Szibéria függetlenségi mozgalmat indított

A különböző népekből összetevődő Szovjet végső sorsa az lesz, hogy egységeire bomlik. Ez az ottéló népek kívánsága. Róma

most azt jelenti, hogy Szibériában erős függetlenségi mozgalom indult, melynek elnyomására Sztalinnek már nem is gondolhatnak.

Anglia nem támadhat Európának

Az angol sajtó római hírek szerint a legutóbbi napokban annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy Anglia a szigetországelleni támadás megelőzé-

sére kíséreljen partraszállást valamelyik Németország által megszállt európai országban. Most e kívánságra az angol alsóházban megadták a választ.

Kijelentették, hogy Angliának nincs megfelelő felszerelése, hogy ily partraszállást végrehajtsa. Berlin szájhős offenzívának minősíti London minden olyan bejelentését, amelyet az európai partraszállásról tett.

Amerika nem lép fel Japán ellen?

A japán pénzügyminiszter kijelentést tett, mely szerint Amerika és Japán között a gazdasági összeköttetés normális. Alzsi ri jelentés szerint a washingtoni kormány elfogadta Japán kimagyarázkodását, amit árranézye adott, hogy Japán repülőgép bombája esett a kínai vizeken egy amerikai hajó közelébe. Tokiói közlés szerint Welles külügyi államtitkár kijelentette, hogy Amerikának nincs szándékában Japán ellen fellépni. Miközben ilyen kijelentések történnek angol-amerikai együttműködéssel Szingapur megerősítése folyik, Csungkingban miután ott már az angolokkal és amerikaiakkal megegyeztek, most Oroszország tárgyal. Hopkins Londonban és Moszkvában tett tárgyalásai után most a kommunista Kínába készül. Róma azt mondja, hogy mind-e tények csálthatatlan bizonyítéka annak, hogy Amerika csak taktikázik Japánnal.

Japán körül csoportosulnak a keletázsiai országok

Tokióban tovább fáradoznak az új ázsiai rend felállításának munkája továbbvitelén. A lapok ismétlik Conoye herceg, miniszterelnök terveit, melyek szerint Japánt nem lehet meglepetések elé állítani. Tokiói megállapítás szerint megingathatatlan egység van kialakulóban a keletázsiai országok között. A még mindig bujtogatott kommunista Kína áll annak egyedül útjában. Sziám egyre jobban közeledik Japánhoz. Elismerte a Japán által felállított első keletázsiai országot, Mandzsuriát. Ez utóbbi állam viszont csatlakozott azokhoz a gazdasági intézkedésekhez, amelyeket Japán fogantatott válaszul az amerikai fellépésre. — Sziám megszállása egyébként — tokiói jelentés szerint — zavartalanul befejeződött. A japán külügyminiszter a vezérkari főnökkel együtt üdvözlő táviratot intézett az indokínai japán hadsereg parancsnokához.

A felszabadulás óta állandóan emelkedik a szalontai rádióelőfizetők száma

A nagyszalontai postahivatal ma délelőtt standard-számot jegyzett fel a rádióelőfizetők nyilvántartó listájára. A postahivatalnál ugyanis jelentkezett a hatszázadik előfizető. Ebből az alkalomból kérdést intéztünk Hamza Imre postafőnökhöz, milyen a szaporodás mértéke.

— A felszabadulás óta 150 új előfizetője van a rádióknak — mondta a postafőnök. — A bevonuláskor 450 rádióelőfizetője volt Nagyszalontának. Ma jelentkezett a 600-ik. Havonta 20-ra tehető az új jelentkezők száma. Nincs ugrászerű szaporulat, de viszont a növekedés állandónak mondható. — Ami a szalontai előfizetőket illeti, kellemes velük dolgozni, mert rendes, pontos fizetők...

Hogy mit jelent a rádióelőfizetők 600-as száma, arról álljon itt a következő néhány adat. Miután Nagyszalontán hivatalos becslés szerint 4 ezer ház van, el lehet mondani, hogy itt minden 15-ik házban van rádió. Országos viszonylatban ez nagyon szép hely, de csak a házak számának szempontjából. Nagy általánosságban ugyanis a lakosság szempontjából másutt jobb a helyzet. Amíg itt minden 20.3 lakosra jut egy rádió, addig egyebütt már a tavalyi kimutatások szerint is minden 16-ik, 18-ik lakosra esik egy rádió. Miután ez az arányszám Magyarországon évről-évre javul, Nagyszalonta még az itt közölt számokkal kifejezett helyezésnél is hátrább van...

Pedig Nagyszalontáról tudni kell valamit. És ez az, hogy vidékünknek kitűnő rádiófekvése van, A hullámok

Japán is már egy háromlángos készülékkel is könnyen fogható. Olyanok, akik az ország, sőt a világ más részeiben is az éter hullámain át kerestek összeköttetést más országokkal, azt mondják, hogy sehol oly tisztán és oly különböző irányból, akkora pontossággal, mint Szalontán, az állomások nem futnak be.

Amerika legnyugatibb pontjáról éppúgy befutnak Szalontára az állomások, mint Tokióból. Talán nem lenne ez így, ha akár Ázsiának keletebbre, akár pedig Amerikának nyugatabbra esne legszélsőbb szárazföldi pontja. A keletebbre és nyugatabbra eső, a távolság miatt talán már kimaradna, a mostaninál távolabba eső állomás. De mert ott húzódik Amerika legnyugatibb és Japán legkeletibb határa, ahol húzódik, az időkülönbség osztja ki azt a helyet, amit világközépének neveznek. A Csendes Óceán közepén kellene lennie földrésznek, hogy egy más pont legyen a közepén, Amerika legnyugatibb és Ázsia legkeletibb határa között. Így Magyarország esik oda s itt is Szalonta

vindikálja magának a gyújtópontot, mert ide sehol sem tapasztalható pontossággal minden állomás befut: valamilyen hullámörvény központja lehetünk, hogy ez így van...

Hogy mi vagyunk a világ közepe, az valóban nagy megnyugvásunkra szolgál; mert így legalább tudjuk, hogy a mai puskaforos napokban, amikor az ujságok arról vitatkoznak, vajjon Ázsiának, vagy Európának ellenfele-e Amerika, mi nyugodtan megállapíthatjuk, nem a miénk, nem Európáé, mert Japánban van esti öt óra, amikor az amerikai órák reggeli ötöt ütnek... Így Japán ellenlábasai élnek Amerikában...

Hogy pedig vége is legyen ennek a cikknek, megkérdeztük rádiózó barátunkat, hogy így még is csak jó Szalontán lenni:

— Hát hogy is érzed magad Szalontán?

Barátunk a rádió mellől felelt. Tokiót fogta, de már Newyorkra gondolt. Keze már a keresőn volt, mikor ezt válaszolta:

— Hogy, hogy érzem magam Szalontán...? — Éppen úgy, mintha nem is volnék itt...

A népek egymást-megismerése az új Európa felépítésének alapja

Itt több olyan apró, de nagyjelentőségű szociálpolitikai hírt közlünk, melyek az új Európa nagy épületének apró kis mozaikjai.

NORVÉGIA FEJLŐDÉSE

Norvégiában az élet minden vonalon nagy fejlődéssel indult meg a német megszálló csapatok nagyvonalú gazdaságfejlesztési terveinek megvalósítása által. Így például a norvég mezőgazdaság rendelkezésre álló földterületet újabb erdőirtásokkal és talajjavítási munkálatokkal ez évben 21 százalékkal megnagyítják. A norvég mezőgazdaság termelésének fokozására is életerős terveket valósított meg a német megszállás és így például az 1940-es évi burgonyatermelés 20 százalékkal multa felül az 1939 évi termelést. Az állattenyésztés terén elsősorban a juhállományt növelték.

A KRAKKÓI ÉPÍTKEZÉSEK

Krakkóban egy új részvénytársaság alakult két millió zloty alaptőkével. A részvénytársaság neve: Város és lahásépítő részvénytársaság Krakkó. Az új RT. célja az új házak építését minél erőteljesebben elősegíteni. Ezenkívül átveszi a RT. azoknak a házaknak az építését is, amelyeket már eddig megkezdték építeni, de valamilyen oknál fogva az építkezések abbamaradtak.

GAZDASÁGI RENDSZABÁLYOK HOLLANDIÁBAN

Hollandiában külön bíróságot szerveztek meg, amelyek a gazdasági visszaélések ellen vannak hivatva eljárni. Az élelmészeti ipar visszaéléseinek megállítására különösen erős és szigorú rendszabályokat hoztak. A törvényhozás erre vonatkozólag új törvényt fog a legközelebbi időn belül megszavazni.

ERŐS IFJUSÁGI CSEREAKCIÓ

A háború dacára is erőteljesen folyik német kezdeményezésre az egyes országok között az ifjúsági csereakció. Németországba úgyszólván minden héten érkezik valamelyik idegen országból egy egy csoport fiatal, s helyettük szintén hetenként megy a német fiatalok egy egy csoportja külföldre. Ezt az akciót a német Munkafront erőteljesen támogatja és céltudatosan hajtja végre. Az új Európa felépítésének alapja a népek egymást-megértése.

Ehhez szükséges az, hogy a népek ismerjék és becsüljék is egymást. Az ifjúsági csereakciók alapján az idegen állambeli ifjúságnak alkalma van három hónapig Németországban tartózkodni és ez alatt megismerhetik Németország mai tökéletes politikai és társadalmi berendezését. Ugyanakkor pedig a német ifjúság szintén személyes tapasztalatok útján ismeri meg a külföld idegen államainak, népeinek szokásait és így közelebb kerül egymáshoz a két nép. Az új Európa kiépítésére vezető úton ez az ifjúsági csereakció nagy jelentőséggel bír és az alapterakáshoz nagy mértékben hozzájárul.

A MEZŐGAZDASÁG GÉPESÍTÉSE

A német élelmiszeripar a termelési csatát csak a mezőgazdaság erős gépesítésével nyerte meg. Az alább következő számok a sziléziai mezőgazdaság gépesítésére vonatkoznak, tehát annak a területnek az adatait ölelik fel, amely a legrosszabb helyzetben volt és van ezen a téren. Sziléziában 1933-tól 1939-ig a villamos erőművek száma a mezőgazdaságban 39 százalékkal, a szén és fafűtésű erőmotorok száma pedig 107 százalékkal növekedett. A pótkocsik száma 2698-ról ugyanezen idő alatt 5045-re, míg az aratógépeké 79.960-ról 93.262-re emelkedett. A trágyaszórógépek száma is jelentősen megnövekedett és 52.388-ról felszökött 71.243-ra. A szalmakötöző, kendertiloló és törő, valamint szecskavágók száma 49 százalékkal szaporodott ugyanezen idő alatt. Egyes mezőgazdasági gépek száma 590 százalékkal emelkedett.

A német gépesítés nagyszerű eredményei gondolkodóba kell, hogy ejtsenek minden külföldi gazdát, merthisz nyilvánvaló, hogy a gépek segítségével a termelés sokkal nagyobb lehet. (K. K.)

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém értesíteni a t. gazda közönséget, hogy a mai naptól kezdve a

debreceni Hombár

főbizományosi képviselő megbízásából, Gömbös Gyula-ut 62 sz. alatti (Kajla-épület) raktáramban, a hivatalos árfolyamon

mindennemű

gabonát vásárolok

Terményekre előleget folyósítok. Előre is biztosítom a t. gazdaközönséget a legponosabb kiszolgálásról s kérem szíves pártfogásukat. — Tisztelettel:

Megyeri Ferenc

valósággal itt futnak össze. A szalontai rádiózó, ha beszél valamilyen nemzetközi viszonylatban használt nyelvet, valósággal úgy érzi magát, mintha Szalonta volna a világ közepe... A tőlünk nyugatra, illetve keletre fekvő Amerika és Ázsia — hála a rádióhullámoknak — elmondhatjuk, hogy csak 6-7 órai távolságra van tőlünk. Azért van ez így, mert amikor Szalontán éjfél üt az óra, Japánban esti ötöt ütnek a tornyok s viszont Amerikában öt-hatot jelez a „kakuk”. És mindezt a Szalontára vezető hullámok érzékeltetik is velünk, mert akár Amerika, akár

Tisztelettel értesítem a n. é. vásárló közönséget, hogy

tobraikók, kreppek, voálok

gyönyörű választékban érkeztek és amíg a készlet tart a legnagyobb előzékenységgel igyekszem a n. é. közönséget kiszolgálni. Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

Horthy Miklós-ut 27.

Márton Gyuláné Csáthy Irén

Az orosz háború végét hozza meg a három orosz iparvidék elvesztése

E hét derekán, mint azt jelentettük, megkezdődött Oroszország legfontosabb iparvidékének, az ukrainai iparvidéknek a támadása. A szentpétervári (lenin-grádi) és moszkvai ipartelepek ellen is folyik a felvonulás. E három ipartelep jelentőségéről szól alábbi cikkünk, melyet egy mai megállapítás alapján adunk közre. Eszerint a három orosz iparvidék elvesztése az orosz háború végét hozza meg.

Kievől délkeletre, a Dnyeper középső folyásánál és tőle keletre terjeszkedik a legnagyobb szovjet ipartelep, amely a donezi medence szénére, a Krivoi Rog vasércére és a vidék gazdag mangántelepeire támaszkodik. A legjelentősebb szovjet iparvidék már most a német támadások hatókörébe tartozik. Egyáltalán nem túlzott feltevés, hogy az uráli és a nyugatsibériai iparterület kiépítése után a szovjet nehézipar 40 %-át az ukrán szén- és vasérctelepek látják el. A két és félmillió lakosú Leningrád, a Szovjet-unió második legnagyobb városa, szintén kiemelkedő helyet foglal el a szovjet iparban.

A moszkvai iparterületnek saját szén-telepei szolgálnak alapul. Közeliében gazdag bauxitlőhelyek fordulnak elő. A Volga középső folyásánál, különösen Gorki (korábban Nischni Novgorod) vidékén találunk további jelentős gyártelepeket. A legnyugatibb orosz petróleumforrások, Nyugatukrajnában, már német kézen vannak.

A Volga középső folyásánál, a Krim-félszigeten és a Kaukázus nyugati részén lévő olajtelepek rövidesen bekerülhetnek a német támadózonába.

A moszkvai kormány az ország nagy területét sok szempontból hasznosította, amennyiben az európai Oroszország belsejében, különösen pedig az Ural-hegységen túl,

az esetleges hadszíntértől távol, új iparközpontokat létesített. Ezt a politikát azonban csak 10—15 évvel ezelőtt kezdték s eddig még nem tudtak jelentősebb eredményt felmutatni. Az egyik legjelentősebb orosz ipar-kombináció az uráli szén és a nyugat-középsibériai Kusnezk összehozása. Ez azonban több ezer km-es távolság áthidalásával jár, amely viszont

az ország forgalmi rendszerét állítja olyan teljesítmény elé, amelyet a vasutak a rendkívül nagy háborús igénybevétel és az elszennvedett veszteségek miatt aligha tudnának lebonyolítani. Az Ural-hegység középső és déli részén, továbbá Kusnezk vidékén a kohók és öntőművek még nagyrésztben építés alatt állnak, úgy hogy az ukrán iparvidéket nem pótolhatják.

A vörös hadseregnek az itt kifejtett szivós ellenállása igazolja azt a következtetést, hogy a legjobb emberanyagát vetette harcba ezen a vidéken. Repülőgép- és harci-kocsivezetők tizezrei pusztultak el, akik a szovjetipar szakmunkásai sorából kerültek ki.

Ha már a háború kitörése előtt állandóan szakemberhiányról panaszkodtak a Szovjetunió politikai és gazdasági megbeszélésein, akkor a háború többhetes folyása minden bizonynyal csapásszerű rosszabbodást idézett elő ezen a területen.

Az angol újságcikkek az ítélőképesség teljes hiányáról tesznek tanúságot, amikor azt írják, hogy az óriási embertömegek nemcsak a további sorozást, hanem a szovjet hadiipari termelés további fejlesztését is lehetővé teszik. Másfél évtized óta tömegesen vonták el a mezőgazdasági munkaerőket eddigi foglalkozásuktól és bányákban, ipari műhelyekben helyezték el, a helyzet azonban nem javult, mert a műveletlen orosz nép nem nagy képességet mutat ipari munkára.

A rákkutatás új útjai

Bal- és jobbkezes anyagok -- Az orvosok helyett a kémikusok fogják megoldani a rák problémáját?

Amikor a tuberkulózis-bacillus felfedezőjének, Robert Koch kutatásai nyomán a legelterjedtebb népbetegségek egész soráról sikerült kimutatni, hogy baktériumokra vezethetők vissza, az orvostudomány hosszú ideig azt gondolta, hogy a rákért is egy hasonló láthatatlan élőlényt lehet felelőssé. Azonban minden kutatás hiábavaló volt.

A rák továbbra is a legtitokzatosabb betegség maradt.

Az orvostudomány mindmáig kénytelen megelégedni azzal, hogy kezdeti stádiumban alkalmazott operációval vagy röntgenkezeléssel az esetek többségében véget tud vetni a szövetek kóros burjánzásának, a betegség lényegéhez azonban még egy lépéssel sem jutott közelebb. A nehéz probléma megoldásához, mint annyi más esetben, talán most is a kémia fogja az orvostudományt hozzásegíteni.

MIBŐL ÁLL A SEJT?

A probléma nyitja minden valószínűség szerint a fehérjében, minden sejt anyagában rejlik. Nyilvánvaló, hogy az egészséges és a kóros burjánzásnak indult szövetek felépítésében a sejteket alkotó fehérjének nagy szerepének kell lennie. A sejt-fehérje azonban különböző aminosavakból tevődik össze, a kutatást tehát itt kell megkezdeni. Nos,

Kögl professzor az aminosavak ku-

tatása közben feltűnést keltő felfedezésre bukkant:

a kémiai molekulák, amennyiben nem szimmetrikus felépítésűek, nagyrészt két formában léphetnek fel. A molekula oldaltagjai a molekula-tengely jobb- vagy baloldalán helyezkednek el, anélkül, hogy magának a molekulának kémiai természetében ez a különbség bármilyen módon is kifejezésre jutna. Ennek a „bal-”, vagy „jobb”-kezességnek fizikai következményei azonban különbözők.

Az aminosavak vizes oldata a polarizált fényre a molekulák bal- vagy jobbkezesége szerint különböző hatást gyakorol.

Kögl professzor megállapítása szerint az emberi és épp így az állati test sejtjeinek aminosavai is csupán olyan molekulákat tartalmaznak, melyek a fényt balfelé térítik el. A rákdaganatokban azonban Kögl professzor jobbra térítő molekulákat is talált. Elgondolása szerint tehát

a ráknak ezekkel a molekulákkal valamiképpen kapcsolatban kell lennie.

Az aminosavakból a fehérje nem magától, hanem bizonyos hatóanyagok, az úgynevezett fermentumok hatására jön létre. Az tehát a legközelebb fekvő gondolat, hogy a rák esetében valamely különleges hatóanyag van jelen, mely a fehérje felépítésébe a jobbra térítő molekulákat is bevonja. Ennek a hatóanyagnak felfedezése azonban még a jövő feladata.

KÍSÉRLETEK KÍGYÓMÉRÉGGEL?

A jövő nagy feladatának megoldásához talán Micheel münsteri professzor tette meg az első lépéseket. A német kémikusok nem-

A tűző napon

látástól vakulásig peng a kasza, hogy új termésből legyen kenyere a magyarnak.

A veritékes, kimerítő munkában elcsigázott szervezet újjászületik, ha a valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

frissíti fel és erősíti meg.

Aki a homlokát, a tarkóját, a karjait és a lábait bedörzsöli, ennek a csodálatos szernak néhány cseppjével, játszva végzi nehéz munkáját és utána üdítő álmra hajlja a fejét.

A valódi DIANA sósborszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
70 f.	1.20 P.	3.50 P.	6.40 P.

rég tartott drezdai gyűlésén Micheel professzor igen érdekes előadáson nemrég számolt be kutatásairól. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy

az emberi és állati test az idegen eredetű fehérjék ellen védőanyagokat is termelnek ki.

Valószínűnek látszik, hogy ez a magyarázata annak is, hogy kígyóméregbefecskendezéssel néhány esetben sikerült a rákos daganatok továbbfejlődését megakadályozni.

A kígyóméreg s a többi fehérjetartalmú szérumanyagok tehát a rák kifejlődésével szemben ellenhatást váltottak ki. Ha most tekintetbe vesszük azt a közismert tényt, hogy a test a kígyóméreg ellen ellenmérget termel, akkor nagyon is kézenfekvő az a feltevés, hogy ez az ellenmérget az, ami a jobbra térítő aminosav-molekulák kifejlődését, illetőleg ezeknek a sejtféhrjébe való beépítését akadályozza. (Dr. nl)

Jdillikus élet a szovjet erődben

Berlinből jelentik: »A kiserőd parancsnoka magánál tartotta kedvesét, ezt nem birtam tovább.« Ezekkel a szavakkal magyarázta Szelahija Vladimir főhadnagy átszökését, amikor a keleti arcvonala déli szakaszán a német csapatokhoz szökött. A német rohamcsapatok elfoglalták a páncélos erődot és meggyőződtek róla, hogy a főhadnagy igazat állított. A német katonák szőnyegekkel és párnákkal telt szobát találtak, amely hangulatos világításával, kitérített szekrényekkel és többi felszerelési tárgyával nem illett az erődbe és a legénység egyszerű menedékeihez. A főhadnagy továbbá elmondotta, hogy a szovjet hadsereg bizonyos tisztjeinek magától értetődő szokása volt, hogy kedveseiket magukkal vitték a páncélos harckocsiban és a tehergépkocsikban.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Magyar hősök a horodenkai harcokban

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.) Igen heves és változatos harcokat vívtak egyes alakulatok Horodénka birtokáért. Horodénka gyors kézbevétele döntő jelentőségű volt a Zaleszczyki felé visszavonuló szovjethadtest elvágása szempontjából. A zaleszczyki két Dnyeszter-híd volt az egyetlen komoly átkelő útja ennek a szét-szórt, más kötelekbe vitt tömegekkel mintegy másfél hadtestnyire növekedett szovjet hadseregnek. Zaleszczyki felé vezető úton Horodénka valósággal kulcsjellegű pozíciót alkotott. Így érthető, ha ezt

a szovjet csapatok, valamint a polgári ruhás kommunista bandák kétségbeesetten védelmezték.

Ez az oka annak, hogy az élcsapataink közel két óras, nagyrészt közelharcokból álló küzdelmébe került, amíg keresztül törhettek a városon Zaleszczyki felé. A honvéd csapatok, mint tudjuk, nagy sikerrel hajtották végre Zaleszczyki gyors elfoglalásának feladatát is. A Horodénka körüli harcok során se szeri, se száma azoknak a bravuros fegyvertényeknek, amelyek a magyar katonák kiállítását bizonyítják. Horodénkában Ö. Z. százados motorkerékpáros osztaga és E. J. százados páncélgépkocsi osztaga rohant elsőnek előre. Az élen a páncélgépkocsik robtak.

A páncélos század egyik szakasza első iramodásra behatolt Horodénkába.

Bár a város szélén heves ellenállást fejtettek ki csapatainkkal szemben a vörösek,ők azonban túljutottak a város szélét védő ellenségen, de benn a városban minden oldalról rájuk zúduló tűz fogadta őket.

H. J. szakaszvezető, aki már a tavalyelőtti Szobránc körüli ütközetben kiérdemelte a nagy ezüst vitézségi érmet, — géppuskájával nyomban leugrott a »Botond«-ról s fedett tüzelőállást keresve, felvette a harcot a Fő-térnek azzal a háztorával, amely felől a legerősebb tüzet kapták. Mint utóbb kiderült, egész orosz század vette körül három oldalról szakaszunkat, amely géppuskájával, három golyószóróval és nehézpuskával bátran és hevesen viszonzta a tüzet. Legkellemetlenebb a közeli templomban működő szovjet golyószóró volt számunkra. A község keleti kijárójánál egyébként orosz tüzéség volt állásban. A város északi és déli oldalát pedig jelentős orosz gyalogerosok fedezték. Az utóbbiak hallván a város közepéről jövő erős harci zajt, be akarták keríteni a Fő-tér

küzdő szakaszt. Ezzel azért is törekedtek, mert a harc alatt az egyik szovjet páncélvonatnak kellett keresztetnie Horodénkát, hogy visszavonulhassanak. A magyar nehézpuskának

sikerült a szovjet tüzéség két lövegét kilőnie,

ami annyira felbátorította a magyar szakaszt, hogy vakmerően maga indult támadásra és fegyvereivel és kézigránátjaival kiverte az ellenséget a városból. Csak a Fő-téren harminc szovjet katonák holtteste maradt s ugyanott fogtak el hatvan szovjet katonát.

D. K. szakaszvezető példátlan hősiességgel vett részt ebben a küzdelemben. Az

HETI HIRADÓ

Aratás van végre, megérett a buza
Keresztekben áll már a földeken ujra.
Aratók dalától lett hangos a határ
Szerény munka folyik nyári napsugárnál.
Áldást adó kalász gyűl a földön rendre,
Lányok kötik össze kévébe örvendő, —
Lesz már friss uj-kenyér, vágyakozunk rája,
Ezért száll Istenhez lelkünk hó imája.
Fáradtságos munka, ami létrehozta
Hiában jött reá zord eső orozva.
Talán sohse vártuk jobban, mint ez évben
A nemzetek ádáz, világ-küzdelmében.

Világesemények kerülnek most rendre.
Utolsó Híradóm napjától elkezdve.
Mint zugó fergeteg, a német úgy haladt,
Maga előtt űzve a nagy orosz hadat.
Óriási fronton folyik a küzdelem,
Nincs a vörösöknek irgalom, kegyelem.
Lemberg, Grogno, Kaunas, Varsó s más városok,
Jelzik, hogy győztek a német páncélosok.
Északon a finnek szintén hadakoznak,
Földjükről pusztulni kell az oroszoknak.
Másképp élték szovjet iga alatt,
Most ütött az óra, a finn föld már szabad
Az a kegyetlenség, melyet a vörösek
Szegény ukránokon rútul elkövettek,
Bosszúért kiált fel a magas egekbe,
Fizessen meg érte a sors sújtó keze.
Férfit, nő és gyermek, összevagdalt teste
Börtönökben ebből van gula emelve.
Benzinnel, olajjal mindent leöntenek,
S ebben gyönyörködve gyáván menekülnek,
Vigyázz vörös hóhér, nem soká tart élted,
Német, finn és magyar, hamar végez veled.
Pár évtized múlva nem is emlékeznek
Idült korára a „vörös örület”-nek.

Hős magyar honvédek, most megmutattátok,

uccai harcokban neki kellett az egyik oldal biztosítását ellátni, miután felderítette a szovjet tüzelőállását. Nyomban támogatást kért ennek megrohanására. — F. F. százados sietett segítségére

a páncéltörővel, amellyel húsz méter távolságról lőttek ki két tábori ágyut.

Az egyik ágyu még védekezett, személyzetét L. J. őrmester jóirányított kézigránáttal semmisítette meg. L. J. őrmester egyébként az egész harc alatt bámulatos hidegvérrel tett tanuságot. Embereit irányítva állott az út közepén a golyózáporban s közben, kiváló pisztolylövő lévén, mintha csak céllövőversenyen lett volna, egymásután terítette le a vakmerőségén elképedt vöröseket.

Hogy ezerszer büszkének lehetünk Reátok.
Kárpátok lejtőjén volt a nagy muszka had,
Amely szép hazánkba betódulni akart.
De a magyar sereg, a dicső honvédek
A határ mentében háboruba léptek.
Az orosz előttük megállni nem tudott,
Galicia földjén győzelmes az útjuk.
Az orosz üldözve sebesen haladtak.
S világhírt szereztek ezzel a magyarnak.
Súlyos harcok között addig nem pihentek
Amíg partjára nem értek a Dnyeszternek.
Nagy teljesítmény volt, a hősök csatája,
A honvéd a világ legjobb katonája.
Fontos, hogy egyedül, önállóan küzdenek,
S megfelelnek minden nehéz haditervnek.
A Sztalin-vonalat áttörte a német,
Mit annyi millió siker nélkül védett.
Szmolenszk körül folynak hatalmas küzdelmek,
Itt készítik sirját a szovjet-seregnek.
Keresztes hadjárat a vörösek ellen,
Egyre több nemzet vesz részt örömmel ebben
A német és olasz, magyar, finn seregek
Románok, szlovákok, spanyol-önkéntesek,
Európát védik, nehogy a vörösek —
Minden kultur-népet földre teperjenek.
Franciaország is sereget toboroz,
Ellensége neki is a vörös orosz,
Az egyesült sereg veri a muszkákat,
Hullákból a fronton, nagy hegyeket hánynak,
Fogoly ötszázezer, ágyu töméntelen,
Harcikocsi, fegyver száma mérhetetlen.
Repülőparkjának óriási része,
Elpusztult, nagyrésztben került német kézre.
A muszka repülők Kassáig hatoltak,
Egy pár épületre bombákat is dobáltak.
Rommá vált házak és holtak, sebesültek,
Emlékei barbár, aljas jelleműeknek.
Ennek a csúf tettnek az a megtorlása,
Hogy a német Moszkvát naponta bombázza.

Japán Indókinát védelmébe vette,
Amerika ellen szállt partra serege.
Hadi Híradómat ezzel befejezem,
Uj híreket közlök majd a jövő héten.
New-Yerseyben minap egy nagy halat fogtak,
Volt is nagy öröme szegény halászoknak.
A halnak gyomrában sok mindent találtak,
Beillett ez egy jó kis kézi raktárnak.
Szivartárca, dugó, töltőtoll, térképek,
Gomb, meg dugóhúzó, pohár és zsebkések.
És a tárgyak között, mik előkerültek,
A legértékesebb volt egy sörös-üveg,
Tele sörrel s rajta neve is a gyárnak
Fel is használja a gyáros ezt reklámnak.
Japán cethalászok szép kalandot értek:
Csolnakuk utközben kapott egy nagy léket.
Sülyedő halyóról egy jéghegyre szálltak
És kerestek helyet a nagy vitorláknak
A vitorlás jéghegy engedelmességedett,
S vitte jó széllel a hajótörötteket,
Kamcsatkába értek, ottan partra szálltak
Búcsút mondtak az új, modern vitorlásnak.
Az Északi Tenger egy veszélyes helye,
Zúgó örvényekkel, sziklákkal van tele.
Itt egy csodálatos vízi emlőst látnak,
Amely nyomában jár a halászbárkáknak
Ha sülyed egy hajó, mindjárt észreveszi
S a mentő-hajót a helyszínre vezeti.
A hajósok ezért kedvesek hozzája
Egy-két jó falattal mindegyik ellátja.
A legszebb jutalma az a Híradónak,
Ha szórakozást hoz minden olvasónak
Jó mulatást tehát, most már búcsút veszek
Addig, míg egy újabb Híradót szerkesztek.

Szabó Zoltán

Németországban munkára fogják a szelet

A modern gazdasági élet mind jobban növekvő energiaszükséglete a világháború után a szakkörök figyelmét a vízben és levegőben rejlő kimeríthetetlen energiaforrások kihasználására óriási erőműtelepek építésével már mind hatalmasabb léptekkel közeledik a megvalósulás stádiumába — gondoljunk csak a nagy keletnémetországi erőműtelepekre és a folyamatban lévő építkezésekre, vagy a legújabb kanadai és északamerikai tervekre — a szél azonban mindezekig a hamupipóke szerepét játszotta.

Egy évvel ezelőtt a berlini technikai főiskola tanárai a légügyi, közlekedés-, és gazdasági minisztériumok, továbbá a birodalmi meteorológiai intézet képviselőivel karöltve munkaközösséget alakítottak a szélben rejlő energiatermelési lehetőségek kutatására és a gyakorlati megvalósítás módjainak tanulmányozására. A munkaközösség egyéves munkájáról nemrég megjelent emlékiratában számolt be.

A beszámoló megállapításai szerint a szél energiamegnysége messze meghaladja a szén és víz együttes energiamegnységét és gyakorlatilag a fejlődés bármely fokán fellépő energiaszükséglet kielégítésére is elegendő.

A korszerű szélenergia-erőműtelepek létesítésének legnagyobb nehézsége a légáramlások szélessége és ingadozása. Ennek a nehézségnek kiküszöbölésére a legcélravezetőbb megoldás a 200 méteren felüli magasságok

felkeresése. Itt a légáramlások nemcsak sokkal egyenletesebbek, hanem egyben erősebbek is. Németországban például a földfeletti szélesség átlagos nagysága másodpercenként 5,6 méter, 100 méter magasságban már ennek a kétszerese.

Az emlékirat a gazdaságosság szempontját is kielégítő szélenergia-erőműtelepeket 3 csoportra osztja. A kis erőműtelepek teljesítménye 100 kilóvattnak, a közepeseké 100–1000 kilóvattnak felel meg, a nagyüzemek teljesítőképességének legfelső határa mintegy 20.000 kilóvattban jelölhető meg. A nemkívánatos decentralizáció elkerülése végett az áramtermelést a nagyüzemeknek kell fenntartani, a kisebbek teljesítményét célszerűbb közvetlenül felhasználni. A munkaközösségben folyó munka iramára és komolyságára jellemző, hogy már ezeknek az erőműtelepeknek a tervei elkészültek.

A közeljövő legfontosabb feladatának a munkaközösség a telepek felállítására legalkalmasabb helyek kikutatásának tartja. Ebből a célból egész Németországra kiterjedő szélmegfigyelési hálózat felállítását tervezi, mely a rádiótornyokra és más magas pontokra felszerelt önműködő szélességmérő készülékek segítségével minden tekintetben pontos képet fog adni a Németországban uralkodó szélszélviszonyokról. A szélmegettyelési hálózat munkájának megszervezésére már a jövő évben sor kerül.

(dr. n. l.)

A MAI NAP

A HŐMÉRSEKLET

reggel 7 órakor 18, délnél 27 fok volt

Holnap: vasárnap

augusztus

3

Kat. István er.
Prot. Hermina

AZ ARADI TEMETŐBEN...

Az aradi temetőben csilingel a kis harang
Most temetik a rózsámat, hozta hírül egy
[galamb.

Vállamra szállt sirtunk együtt, a könnyeink
[hullottak,

Siró szellő vitte könnyünk, koporsóra
[csokornak.

Az aradi temetőben elhallgat a kis harang
Elföldelték a kedvesem, fájó szívem megszakad.
Szállj el galamb, siró szellő, vigyék a

[szívemet,
Kihült testem Rózsám mellé, hazavinni nem
[lehet!

eberhardi PATKÓ OLIVÉR

Bonczos államtitkárt kintűntették.

A kormányzó vitéz dr Bonczos Miklós hely-
ügyminiszteri államtitkárnak a Magyar
Erdemrend közepkeresztjét adományozta a
csillaggal. A kintűntetés a magyar közigazga-
tás egyik legtevékenyebb eredményes veze-
tőjét éri. Bonczos Miklós a közelmúltban mint
árvizvédelmi, majd mint menekültügyi
kormánybiztos rendkívüli feladatokat oldott
meg teljes sikerrel és elismeréssel

— Hatodikáig kell bejelenteni a
sértéseket. Miniszteri rendelet értelmében
minden hó elején a városházán be kell je-
lenteni a sérteket. E bejelentésről a pol-
gármesteri hivatal ma hirdetményt tett közzé,
amely felhívja mindazokat, akiknek hat hó-
napnál idősebb sérteük van, hogy azokat
elsője és hatodika között jelentsék be a köz-
ellátási hivatalnál.

— Az Országzászló vasárnapi disz-
orségének tagjai. Az Országzászló előtt
vasárnap a következő tűzharcosok állnak ör-
séget: Bálint Lajos Gömbös Gyula-ut 54.,
Varga László Bocskai-utca 48., Ponta Ferenc
Wesselényi-utca 47., Oláh Sándor Munkácsi-
utca 9., Rozsnyai László Gömbös Gyula-ut
62., Ambrus Márton Vajda-tér 6., Szakács
József Arany-utca 62., Soós Lajos Honvéd-
utca 12., Széll Mihály Nefelejcs-utca 12.,
Széll Imre Liszt Ferenc-utca 1., Tolna István
Part-utca 9., Tamba Gábor Dobó-utca 72.
szám alatti lakosok. Garai István fővezető.

— Holnap tartják meg az OTI
előadást. Jelentettük már, hogy az Orszá-
gos Társadalombiztosító nagyváradai pénztá-
rának ügyvezetője holnap — 11 órakor elő-
adást tart a munkásoknak és munkaadóknak
a biztosítóval szembeni köteleességeiről és jo-
gairól. Értesüléseink szerint az ügyvezető ál-
talános érdekű kijelentést fog tenni azokra
vonatkozóan, akik eddig nem tettek eleget a
törvény által előírt kötelezettségüknek. Az
előadással kapcsolatban — tekintettel annak
információs jellegére — megjegyezzük, hogy
még azok érdeke is azt meghallgatni, akik
nem esnek a jelenleg érvényben levő bizto-
sítási törvény hatálya alá.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz
a nagyszalontai „AZ UJSÁG”-ban!

Két hét múlva megtartják Szalontán a felszabadulásutáni első mestervizsgát

Néhány év óta a törvények értelmében Magyarországon nem adnak iparendélyt annak, aki iparban meg nem szerzi a mester-
oklevelet. Ezt a Kereskedelmi és Iparkamara kebelében működő, szakmák szerint fölállított bizottságok adják ki, miután előtűk a megfe-
lelő gyakorlattal rendelkező segéd előzetes kérelemre levizsgáztak.

Most tették közzé azoknak a bizottságok-
nak az összeállításáról hozott határozatot, melyeket a mestervizsgák levezetésével bíztak meg. Nagyszalontára négy ilyen bizottságot jelöltek ki, mégpedig a férfiszabó, asztalos, cipész és csizmadia mesterjelöltek levezgá-
tatására. A férfiszabók mestervizsgabizottsá-
gának elnöke Bagossy Sándor, alelnöke Bódi Miklós lett. Az asztalos bizottság elnöke

Szabó Lajos, alelnöke Triznai Antal. A cipé-
szek mestervizsga-bizottsága elnökéül Zuh Istvánt, alelnökéül Bakó Gyulát jelölték ki és végül a csizmadia mestervizsga-bizottságának elnöke Cseke Mihály, alelnöke pedig Zuh Lajos lett.

Csak ez a négy bizottság fog Nagyszalontán működni. A főbbi képesítéshez kötött iparágban a mesterjelölteknek levezgázás cél-
jából Nagyváradra kell bemenniük. Az enge-
délyt minden esetben a Nagyváradai Kereske-
delmi és Iparkamarától az Ipartestülethez be-
adott kérvényben kell kérni.

Az első mestervizsga városunkban má-
hoz két hétre, augusztus 16-án, — szombaton — lesz. Ezután október 18-án és december 20-án tartanak itt mestervizsgát.

A Hitler-utra helyezték a Napközi Otthont

Hirt adott a „Nagyszalontai Az Ujság” annakidején arról, hogy a régi járványkórház-
ban Napközi Otthont állítottak fel a polgár-
mesterné védnöksége alatt. A munkábamenő családok apró gyermekeire ügyelnek itt fel a nap egész tartama alatt.

A régi járványkórháznak más célokra való igénybevétele miatt most ezt a Napközi Otthont a Hitler-uti, régi nevén Várad-uti Sternthal ovodába helyezték át. Az átköltöz-
dést tegnap este hajtották végre.

E hírünkkel kapcsolatban megemlítjük,

hogy a közelmúltban dr Balogh Mária, az Egyesült Női Tábor megbízottja járt Szalontán s itt megtekintette a Napközi Otthont is. Szalontai látogatása alkalmából a Női Tábor erkölcsi és anyagi segítségét ígérte meg s így rövidesen egy második otthont állítanak fel, mégpedig a város ellenkező oldalán, hogy a munkábamenő szülők ott is találjanak közelükben olyan helyet gyermekeik számára, ahol nemcsak felügyelnek rájuk, de úgy testi, mint lelki gondozásban részesítik őket.

Fájdalomtól megtört szívvel tu-
datjuk, hogy drága kis fiunk

Józsika

folyó hó augusztus 1-én rövid
szüneted után elhunyt. Drága kis
fiunk földi maradványait folyó hó
3-án d. u. 4 órakor a Bocskai-utca
52. számú gyászháznál, a ref. val-
lás szerint tartandó imával fogjuk
az Aradi-uti temetőben örök pihe-
nőre helyezni.

«Emléked örökké élni fog.»

ifj. T. Balogh József és neje
bánatos szülei és nagyszülei.

Gyepmestert keres a város

Nagyszalonta megyei város üresedésben levő szegődményes gyepmesteri állására a város pályázatot hirdet.

A gyepmesteri szolgálat ellátásáról szóló szabályrendelet értelmében gyepmesternek csak az alkalmazható, aki 24-ik életévét betöltötte, írni, olvasni tud, józan életű és elegendő jártassággal bír az ebek befogásában, az állatok kiirtásában, a hullak lebörözésében és szét darabolásában.

A gyepmester köteles a szabályrendeletben előírt köteleességeket szakszerűen elvégezni, — joga van magánfelekkel szemben a szabályrendeletben meghatározott díjakat szedni, úgy az általa elvégzett fertőtlenítésért, állatkiirtásért, mint az ürsekek kitakarításáért.

Havi járandósága 60 pengő készpénz, melynek ellenében — szabályrendeleti köteleességein kívül, — köteles a város és az általa fenntartott iskolák és intézmények ürsekeit és pecegődreit szükséghez képest kitakarítani és tisztántartani.

A pályázati kérvények folyó hó 15-ig nyújtandók be a polgármesteri hivatalnál. A kérvényhez melléklendő: a pályázó keresztlevele, iskolai bizonyítványa, erkölcsi bizonyítványa (amit utólag is becsatolhat) és egy

garancia levél arról, hogy két ló beszerzésére és ellátására kellő anyagiakkal rendelkezik.

Pályázatnyertes köteles állását 1941. augusztus 15-én elfoglalni.

Mi az ABAVIT?

A modern gazdálkodás elengedetlen követelménye, hogy terményeit csak úgy vesse el, ha a vetőmag csávázva lett. Számítások alapján súlyos milliókra rug annak a veszteségnek az összege, amit a gazdák elszüvenednek azáltal, hogy a gabona és egyéb vetéseik tele vannak üszög-betegségekkel. pedig ennek meggátlása ma már biztos sikerrel végezhető anélkül, hogy nagyobb, mondhatnánk egyáltalán számbavehető költség terhelje a gazda számtartását.

Tudomásunk szerint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Növényvédelmi-osztálya hoz forgalomba egy, a szakemberek által ajánlott 40 országban elterjedt univerzális higanytartalmu csávázószert ABAVIT néven.

Minden nemzetgazdasági szempontokra is figyelő gazda kötelessége az, hogy biztos hatású, kipróbált és amellől olcsó csávázószerral védje vetését.

Értesítés!

Értesítjük Nagyszalonta és vidéke n. é. közönségét, hogy

cipésműhelyünket

egyesítve a Toldi Miklós-tér 1 sz. alatt (Pápay-ház)

megnyitottuk. Kérjük a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását. — Tisztelettel:

Tóth József és Bondár Sándor
cipésmesterek.

— Mennyi a munkások kenyér-
adagja? Egyik legutóbbi közleményünkben — (nyomdahiba folytán) — a pótkenyérgyere kiadható mennyiség 20 helyett 40 dekagramnak volt feltüntetve. Ez a nehéz, fizikai munkások részére kiadott pótkenyéradag. Így tehát ma egy pótkenyérgyel ellátott munkás összesen 45 deka kenyeret kap Nagyszalontán naponta.

Értesitem Nagyszalonta és vidéke közönségét, hogy **üzletemet megnyitottam**

és állok a n. é. közönség rendelkezésére **vas, vasár, bádog- és román edény raklárrommal**

a legolcsóbb árak mellett, ugyancsak elvállalok továbbra is minden bádog munkálatokat.

Teljes tisztelettel: **BÓDI ENDRE**
bádogos- és vaskereskedő, „Mussolini-ut” 2. sz.

AKIT KETTEN SZERETTEK

Kisregény

Írta: HERMANN GÉZA

— 3 —

A belépő 26 év körüli, atlétai termetű, szép fiatal ember, kiszakított setés az őszi éjszakából; haj, szemöldök, a pillák s a csinos bajuszka mind feketék s a szemek meg nézni érdemes fekete gyémántok. Az egész alak összességében maga a lüktető élet, teljes pompájában s erőteljességében frappánsul rajzolja meg a nyers erőt, a higgadt temperamentumot s a fontoló érzést. Ahogy a szalonba belépett, kis bajusza alatt mosoly mosódott el, a másik pillanatban már férfias komolysággal csókolta kezét a ház urnőjének s adta le üdvözlését a ház urának.

— Isten hozta kedves Köhalmi!... Ugyan mondja, beléptekor mi kényszerítette önt mosolyra? — kérde a kíváncsiságot tippelve az urnő.

— Magamat mosolyogtam — nagyságos asszonyom, — hogy én talán még elkésni sem tudnék, annyira korán járok mindenütt!... Így itt is én vagyok az első fecske!

— Ne bántson ez téged Bandi, hiszen köztudat az már, hogy a gazdászok mindenkor korán kelők s aranyat lelők!... Lásd, ha egy kicsit körültekintőbb volnál, az aranyat is megtalálhattad volna a szomszédotok: Beszterczei Adél báróleány személyében!... Ez a kislány is korán kel, mert szorgalmas gazdasszony, aki nem fél attól, hogy megsejti a nap s eldurvul a keze!... A fáma úgy suttogja, hogy téged is a korai kelésért kedvelt meg, s most egyre pöröl bátyjával Márion báróval, hogy ő is nézzen szét korábban a gazdaságban!

— Ah, amit mondasz Bélám, ez ujdonság előttem is!... Hogy kora reggelen baronesz hol láthatott engem, arra magam is kíváncsi vagyok! Talán csak nem a selymeságyacskájából gukkerezett?

— Nem — nem kedves Köhalmi, az a szép kislány a korai séták alatt látta meg őt s nem is egyszer, hanem többször!... Éppen Márion báró panaszkolta nekem, hogy maga miatt a nővérétől nincs nyugta s folyton pörlekedik vele, kövesse ő is e jó példát!... Adél bárónő ebből bizonyára a jó gazdálkodásra következtet! — mondá nevetve a szépasszony.

— Szegény Márion báró, igazán sajnálom!... Mäskülönben is meddő dolgot kíván a baronesz bátyjától, mert ha korán kel is szegény feje, ez már rajtok úgy sem segít! — mondá cinikusan Köhalmi.

A megjegyzésre nevetnek mindnyájan, mert tudott volt, hogy a bárók nagyon rosszul állanak s már csak libegnek a felszínen. Márion báró könnyelmű élete miatt nagyon is közelgett a — csőd.

— És maga nem sajnálta azt az édes baroneszt — Köhalmi?... Szegényke, ő nem fényűző, nem könnyelmű, sőt igen okos, takarékos kis gazdasszony s kitűnően vezeti a házat!

— Hja — nagyságos asszonyom — ki mint vet, úgy arat!... sajnálom őket, de a baronesznek jobban kellene vigyázni bátyjára s nem engedni mindenben utána!... Különben is a csőd bekövetkeztével a leány vagyonrésze megmarad, ezt tőle el nem vehetik!

— Dehogy is marad — Köhalmi, mert már a vagyon a szülők által is meg lett terhelve s ezzel örökölte vagyonrészét is. Miből tisztázza az adósságot a gyöngye leány mikor bátyja mindent elfecsérel?... Ha beáll a csőd, a szegény baronesz is földönfutó lesz! — felelé őszinte részvétellel Nyitrainé.

— Ez már tragikum — nagyságos asszonyom, ami csakugyan sajnálatra méltó!...

— Látja — Köhalmi — valóban nőül vehetné Adélt, ... ő úgy is kedveli magát!... A multkor a fiatalemberekről beszélgetve, meg is kérdeztem tőle, hozzá menne-e mághoz s kedvesen mondta rá az igent!

(folytatjuk)

Mindenkinek személyesen kell kiváltania a most kladásra kerülő petroleumjegyeket

Tegnap kezdték meg az új petroleumjegyek kiosztását. Uccák szerinti sorrendben, lapunk csütörtöki számában közölt napokon kell az új jegyért jelentkezni. A jegyek kiosztása ma is folyt s az tartani fog egész jövőhéten át.

A jegykiosztásnál mindenkinek

személyesen kell megjelennie s a lehetőséghez képest magánál kell tartania a rendőrségi bejelentő lapját. Az új jegy — mint már jelentettük egy hó tartalmára két liter petroleum kiváltására ad jogot. Eszerint a kiutalt petroleumot kétszeresére emelték.

SPORT

Sarkadon játszik holnap a Bocskai

A Bocskai labdarugó csapata holnap Sarkadon fog vendégszerepelni. Ellenfele a sarkadi Cukorgyár csapata lesz. A Bocskai játékosai holnap délelőtt 10 órakor az Ipartestületben tartják utolsó játékos értekezletüket, majd a féltizenkettes vonattal átutaznak Sarkadra.

A Bocskai tekézői ma este a Mágóri-pályán edzést tartanak.

BOLGÁR LEÁNYOK NÉMETORSZÁGBAN

Felső és Alsó Sziléziában számos munkatábor alakult az utóbbi két év folyamán. Egyes táborokban külföldi leányokat helyeztek el, akik a német munkaszolgálat megismerésére mentek Németországba. A legutóbbi hét folyamán több bolgár leány érkezett az egyik munkatáborba, hogy a német női munkaszolgálatot tanulmányozzák. A bolgár leányok között sok főiskolai hallgató van és három hónapos munkaszolgálati gyakorlaton vesznek részt a német munkatáborokban.

Pártolja a jóminőségű divatos és tartós magyar és székely szövetséget! Orbán Károly

Toldi-ucca 6.

— A NŐI BETEGSÉGEK GYÓGYKEZELÉSÉBEN a régbevált természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség biztosan jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

Értesitem Nagyszalonta és vidéke tisztelt közönségét, hogy

mindennemű terményt a legmagasabb árért vásárolok,

gabona-előleget folyósítok, zsákot kölcsön adok

Hegedüs Lajos

Futura, Hombár nagyszalontai bizományosa

— Egész Szalonta megnézi a Jud Süss-t. Ma lesz a harmadik napja, hogy a „Jud Süss” című történelmi film pereg a szalontai mozikban. A film óriási érdeklődést váltott ki. Tegnap este is zsúfolásig megtelt a mozi. A jegyek ugyyszólván elővételben elfogynak. A tolongások elkerülése végett a pénztár a megnyitás előtt már egy órával előbb nyit.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Gaál Sándor könyvnyomdájában, Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt. Telefon: 60.

Tisztelettel értesitem Nagyszalonta és vidéke közönségét, hogy a Budapesti alakult Hombár által engedélyezett és a Nagyvárad Malom- és Ipartelepek R. T.-vel szerződött, ennek a malomnak a részére

terményt korlátlan mennyiségben vásárolok,

a termény beszállításához zsákot és pénzt kölcsönzők

Hegedüs Károly

Gömbös Gyula-u. 12

Apróhirdetések

Egy mindenleány felvétetik. Munkácsitca 41. 2—2

Eladó egy 4 szobás, konyhas ház, nagy kerttel. Munkácsi-u. 41. 2—0

Kinizsi-tér 2 szám alatt levő daráló malom más vállalkozás miatt eladó, értekezni lehet Honvéd-ucca 14. 3—3

Komplett hálószoba-butor és egy sport gyerekkocsi eladók. Ért. Bagossy uriszabó üzletében. 3—3

Azonnali belépésre megbízható minde-
nest keres a Bódi vendéglő. Rákóczi-ut 53.

ÉRTESÍTÉS. Értetem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 2-án, azaz szombat este KOLBÁSZ-VACSORÁT rendezek. Jó zene, pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér Bonczos Mihály vendéglős. Mussolini-u. 52. sz. 2—2

5 m. nyír vendégszobalrud és szigetelő papir kapható. Bagossi. Dobó-u. 1. sz. 2—2

3 szobás lakást keresek a város belterületén. Címet a kiadóba kérek. 2—3

50 darab fajtisza angora nyul eladó. Mátyás király utca 17. sz. 2—2

Eladó egy alig használt női nagy Singer varrógép. Kisfaludy-utca 26. 2—2

Hölgyek figyelmébe! Női, gyermek- és férfi kalapformálását 1 pengő 50 fillérért készítem. Férfikalapok, sapkák és női modell kalapok raktáron. Özv. Pénzesné, Tó-tér, Honvéd-utca 2. 2—10

Eladó Petőfi-utca 27. alatti ház 2' üzlethelyiséggel esetleg fele értékkel elcserélhető. Értekezni lehet a Csátary trafikban. 4—4

Nagyformájú cementoszerép nagyon olcsón kapható Jamborné fatelepén, gróf Tisza István, volt Geszti-ut 1 sz. 4—0

Tüzifa és kovácsolt kőszén állandóan kapható Jambor Sándor mészkereskedőnél, Horthy Miklós-út 28. 2—4

1282 négyszögöl gyümölcsös és veteményes a Széchenyi kertben eladó Értekezni lehet Mussolini-u. 1. 2—0

Magánházat, 3 szobával bérbe keresek. Címet a kiadóba kérek. 1—3

Közüves tanulót fizetéssel felveszek. Wesselényi-utca 39. 2—3

Kiadó Bagdon szántó-legelő tanyával birka tartásra is használható. Ért. Kisfaludy 34.

Vimeri dűlőben 40 hold föld tanyával együtt kiadó. Ért. lehet Kálvin-utca 6.

Eladó: Köles-ucca 49. és 51. számú ház. Ért. Rózsa-ucca 4.

Kiadó azonnalra egy szép üzlethelyiség; szoba konyhas lakással, vagy külön-külön is. Értekezni Rákóczi-ut 9., az udvarban.

A Hungária mozgóba egy ügyes kifutó fiú fizetéssel felvétetik. 1—0